

PŘIJÍMACÍ ZKOUŠKY 2013 - I.termín

GYMNÁZIUM OMSKÁ

Kód uchazeče

ČESKÝ JAZYK

Součet bodů:

Obor: 79-41-K/81

Opravitel:

Kontroloval:

Milí uchazeči a uchazečky o studium, přijímací zkouškou vás bude provázet text z knihy Violy Fischerové Co vyprávěla Dlouhá chvíle. Není-li uvedeno jinak, úkoly z něj vycházejí. U úloh s nabídkou zakroužkujte vždy jednu správnou odpověď.

Text k úlohám 1 - 6

Pan Krak se rozhodl, že na prázdniny pojede do Afriky. Paní bytná mu říkala: „Pane Kraku, kam to tam **pojedete**, v Africe jsou hadi, lvi a ani se tam nemůžete koupat, v řekách je to samý krokodýl. *Ještě vás tam něco sežere.*“

Ale kdepak **by dal** pan Krak na dobře míněnou radu. Dvacet let učil od rána do večera: housle nejsou škatule, smyčec není kočičí ocas, prsty nejsou kolíky na prádlo, a protože v městečku nevěděl nikdo, jak držet housle, jak smyčec a co s prsty, aby housle neskřípaly, ale hrály, platil pan Krak za moudrého muže a těšil se obecné vážnosti. Tak není divu, že časem dospěl k názoru, že všemu rozumí nejlíp. A právě to se mu stalo osudným.

1. Napište, jaké bylo **zaměstnání** pana Kraka:
2. Z poslední věty prvního odstavce vypište **základní skladební dvojici**:
3. Určete **mluvnické významy** (osobu, číslo, způsob) sloves:
a) *pojedete* -
b) *dal by* -
4. Vypište z textu po jednom příkladu zájmena:
a) tázacího -
b) osobního -
c) neurčitého -
d) záporného -
5. Označte tvrzení, které **odpovídá** výchozímu textu:
a) Lidé pana Kraka nenáviděli.
b) Lidé se s panem Krakem přátelili.
c) Lidé si pana Kraka vážili.
d) Lidé se panu Krakovi vysmívali.
6. Vypište z textu **slovo opačného významu** ke slovu **ráno**:

--

Text k úlohám 7 - 12

Nad radou paní bytné proto jen mávl rukou, zakoupil velký kufr, ruksak, tropickou helmu, vodní brýle, síťku na **motýly** a nové pouzdro na housle a takto vyzbrojen se vydal letadlem do **Afriky**. Po letadle přišel na řadu vlak, po vlaku autobus, po autobusu velbloudí karavana, až výprava, ke které se pan Krak připojil, konečně dorazila do údolí, kde stál stanový tábor a kde všude kolem byl už jen křovinatý buš a v dálce prales.

Toho dne se nepříhodilo nic zvláštního. Pan Krak, utmácený horkem a cestou, zalehl do stanu a spal den a noc, a kdyby byl spal ještě déle, bylo by to bývalo to nejlepší, co mohl udělat.

7. Vypište, čím pan Krak cestoval:

8. Ke slovům ze cvičení 7 napište **slovo nadřazené**:

9. Z textu vypište **slovo souřadné** se slovem **kufr**:

10. V následující větě určete slovní druhy číslicí nad slovo:

Toho dne se nepříhodilo nic zvláštního.

11. U podstatných jmen určete pád, číslo, rod a vzor:

a) *motýly* -

b) *Afriky* -

12. Doplňte do vět správné tvary slov:

a) Pan Krak propátral _____ (oči) svůj stan.

b) V boji s krokodýlem by asi nepomohlo ani bránit se _____ (ruce) _____ (nohy).

Text k úlohám 13 - 17

Ale kdepak pan Krak. Následujícího rána vyskočil ze stanu, přes rameno brašnu, na hlavě tropickou helmu, a mávaje síťkou na motýly, prohlásil, že jde na lov motýlů.

„Jdu na motýly. Nachytám si tolik motýlů, že mi je bude celé město závidět.“

„V tom vám nemohu bránit, sire,“ řekl černošský vůdce výpravy. „Ale kdybyste chvíli počkal, dám vám s sebou jako doprovod zkušeného muže.“

„Snad ne ozbrojeného?“ zasmál se pan Krak. „Copak už jste viděl, aby šel někdo na motýly s puškou?“

„Na motýly ne, sire,“ odpověděl rozvážně vůdce výpravy. „Ale proti hadům a šelmám vám síťka nepomůže.“

„Příteli, pamatujte si. Had, jak známo, neútočí, není-li napaden. A jelikož nehodlám lovit hady, ale motýly, mám za to, že si děláte zbytečné starosti.“

A než se vůdce výpravy vzpamatoval, bylo vidět už jenom tropickou helmu obletovanou síťkou na motýly, jak se vzdaluje a mizí mezi keři.

13. Napište, zda je tvrzení o textu **pravdivé (ano)**, nebo **není (ne)**:

- Pan Krak spal v hotelu.
- Vůdce výpravy je černoch.
- Pan Krak se chystal na lov šelem.
- Vůdce chtěl nechat jít s panem Krakem ozbrojeného strážce.
- Had útočí na vše, co se jeví jako kořist.

14. Napište slovo **stejného nebo podobného významu** (nehleďte je v textu) ke slovům:

- prohlásit -
- puška -

15. Ze slovního spojení „**chvíli počkat**“ utvořte:

- větu tázací -
- větu rozkazovací -

16. Rozhodněte, kde je správně naznačena stavba slova **rozvážně**:

- roz – vážně
- ro -zváž – ně
- roz – váž – n - ě
- roz – vá – žn - ě

17. Napište číslicí, **kolik vět** je v podtrženém souvětí:

Text k úlohám 18 - 22

18. Doplňte do textu vynechaná písmena:

Motýlů chytil pan Krak za dopoledne jedenáct. Osm žlutých s čern__m__ tečkam__ a tři modré se zlatým__ okraji křídel. To bude nádhera, radoval se. T__ žluté přibodnu na černý papír a pověs__m si je v ráme__ích nad pohovkou. T__ modří přijdou na zeď v pře__síni, aby je každý hned v__děl.

B__lo už k poledni a z křov__natého buše sálal žár jako z pece, když pan Krak doraz__l k pralesu. Tyčil se před ním jako vysoká zelená hra__ba. Konečně chládek a stín, pom__slil si pan Krak, který chtěl už jen __ dosahu palčivého slunce.

Ale ouha! Zeď pralesa jako by b__la neprostupná. Kam se pan Krak vrhnul, naraz__l na obrovský kmen. Když ho chtěl obejít, bránil__mu v tom husté v__tve. A dral-li se přesto kupředu, ovíjel__se kolem něho liány jako pevná lana.

19. Ke dvojicím příbuzných slov vymyslete slovo třetí:

- a) papír – papírník -
- b) vrhnout se – podvrh -
- c) kupředu – před -

20. Napište větu, ve které použijete slovo **kmen** v jiném významu, než jaký má v textu:

21. Vypište jedno přirovnání:

22. Celý text byste nejspíše označili za:

- a) pohádku
- b) vypravování
- c) rozhovor
- d) zprávu

Další úkoly najdete na následující straně.

--

Následující úkoly budou vycházet z básničky Pavla Šruta *Sám doma*:

U nás večer straší.
Když tu nejsou _____,
špacíruje po domě
mlaskal, chroustal, pažral, stejskal...
a tak podobně.

Nic cenného neukradnou,
jenom sbaští, na co padnou:
salám, sýry, vajíčka.
Mlaskal, chroustal, pažral, stejskal...
a je prázdná lednička.

Pak je klid a v domě ticho.
Jen mě trochu bolí břicho.

1. Na vynechané místo se nejlépe hodí slovo:

- a) braši b) v kaši c) naši d) plaší

2. Text přiřadte k jednomu literárnímu druhu:

- a) poezie b) próza c) drama

3. Napište a) počet slok:

b) počet veršů:

4. Vypište 2 rýmové dvojice:

a) _____

b) _____

5. Vypište z textu 2 slova citově zabarvená a nahraďte je slovy bez citového příznaku:

a) _____ - _____

b) _____ - _____

6. Odpovězte na otázky: Kdo je pravděpodobně sám doma? _____
Kdo vyjedl ledničku? _____

7. V básničce se mluví o 4 příšerkách. Pomocí stejné přípony utvořte pojmenování ještě jednoho takového tvora:

--